

**BİRÜNİ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE
SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Biruni Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretimin esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Biruni Üniversitesinde yürütülen lisansüstü programları ve bu programlarda yapılan eğitim ve öğretim, bilimsel araştırmalar ile diğer tamamlayıcı faaliyetlere/uygulamalara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO): Her bir dersten elde edilen başarı notu katsayısının AKTS kredisi ile çarpılmasından bulunan sonucun, toplam AKTS kredisine bölünmesi yolu ile bulunacak değeri,
  - b) AKTS kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde kullanılan krediyi,
  - c) Akademik danışman: Tez danışmanı/proje danışmanı atanmıyaya kadar, enstitü anabilim dalı başkanı veya program başkanı tarafından yürütülen danışmanlığı,
  - ç) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - d) ALES eşdeğeri sınavlar: Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES'e eşdeğer sayılan sınavları,
  - e) Anabilim dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan anabilim dalını,
  - f) Enstitü: Üniversitenin Lisansüstü Eğitim Enstitüsünü,
  - g) Enstitü kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları başkanlarından oluşan kurulu,
  - ğ) Enstitü yönetim kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
  - h) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
  - ı) Müdür: İlgili enstitü müdürünü,
  - ii) Müttevelli Heyeti: Biruni Üniversitesi Müttevelli Heyetini,
  - j) Program Başkanlığı: Herhangi bir anabilim dalına bağlı olmayan programların başkanlığını,
  - k) Rektörlük: Biruni Üniversitesi Rektörlüğünü,
  - l) Senato: Biruni Üniversitesi Senatosunu,
  - m) Tez danışmanı: Tez çalışmasında bilimsel danışmanlık yapan öğretim elemanı,
  - n) TÖMER: Üniversitenin Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezini,
  - o) Üniversite: Biruni Üniversitesini,
  - ö) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
  - p) YÖK: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Lisansüstü programlar ve kontenjanlar

MADDE 5 – (1) Lisansüstü programlar; tezli ve tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarıdır.

(2) Enstitüler uzaktan lisansüstü öğretim programları açabilir. Uzaktan öğretime ilişkin hususlar YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülür.

(3) Enstitülerdeki programlarda lisans derecesi mezuniyeti ile doktora yapılması konusunda Senato kararları uygulanır.

(4) Kontenjanlar, programlara göre anabilim dalı ve program başkanlıklarının görüşü alınarak enstitü kurulunun önerisi ve Senato kararıyla tespit edilir.

İlan ve başvuru

MADDE 6 –(1) Enstitüde açılan lisansüstü programlar, lisansüstü programlara başvuru koşulları, öğrenci kontenjanları, eğitim-öğretime başlama yeter sayısı, başvuru ve kayıt tarihleri, sınav ve mülakat tarihleri ve benzeri hususlar anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenerek eğitim-öğretim döneminin başlama tarihinden en az bir ay önce Senatoda görüşülür ve enstitü tarafından ilan edilir. İlanda yabancı uyruklu öğrenci ve yatay geçiş kontenjanları ayrı ayrı belirtilir.

(2) Başvurular, akademik takvimde belirtilen tarihlerde Üniversite tarafından ilan edilen başvuru evrakları ile enstitüye yapılır.

(3) Gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte veya tahrif edilmiş belgeyle başvuruların kayıtları yapılmaz, kesin kayıt yaptırılanların kayıtları ve mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri iptal edilir. Öğrenciye herhangi bir belge iade edilmez. Bu kişiler hakkında kanuni işlemler başlatılır.

(4) Enstitüye yapılmayan başvurular ile süresi geçtikten sonra yapılan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

Yabancı uyruklu öğrenci başvuru şartları

MADDE 7 – (1) Yabancı uyruklu öğrenci kabulü Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır.

(2) Lisansüstü öğrenim görmek isteyen yabancı uyruklu veya lisans/yüksek lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan adaylardan tanıma ve denklik belgesinin talep edilmesi hususunda YÖK'ün ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Çifte vatandaşlığı bulunan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları lisansüstü programlara bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda Türk Vatandaşı olarak da başvurabilirler.

Kabul/kayıt

MADDE 8 –(1) Lisansüstü programlara başvuruda; yıllık sisteme çevrilmiş olarak ALES veya ALES'e eşdeğer sınav notu, tıp fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp notu, lisans ve/veya yüksek lisans dersleri not ortalaması, program koşullarına göre yabancı dil puanı, yazılı sınav ve/veya mülakat notu, Senatunun kabul ettiği oranlarda toplanır. Hesaplanan başarı notu ile öğrenci kabul edilir.

(2) Giriş koşullarındaki not/puan oranları bu Yönetmelikte belirtilen asgari notlardan az olmamak üzere enstitü yönetim kurulunun teklifi ve Senato kararıyla değiştirilebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan ALES veya eşdeğeri sınav notu istenmeyebilir. İstenildiği takdirde taban puan Senato tarafından belirlenir.

(4) Öğrenci kabulündeki sınav ve mülakat; ilgili programda görevli biri anabilim dalı/program başkanı olmak üzere, anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunca belirlenecek üç veya beş öğretim üyesinden oluşan jüri tarafından yapılır. Jüri başkanı, ilgili anabilim dalı/program başkanıdır. Sınav/mülakatta adayın alanı ile ilgili temel bilgisi değerlendirilir. Sınava girmeyen adaylar başarısız sayılır.

(5) Lisansüstü programlara kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar enstitü yönetim kurulunca kesinleştirilir ve ilân edilir.

(6) Programa kayıt hakkı kazanmasına rağmen akademik takvimde belirtilen günlerde kayıt yaptırmayarak haklarını kaybeden adayların yerine, yedek adaylar genel başarı değerlendirme sırası esas alınarak kabul edilir. Yedek aday sayısı ilân edilen kontenjanların en fazla %50'si kadar belirlenebilir.

(7) Yeni açılan bir programa yeterli başvurunun bulunmaması veya başvuran adaylar arasında başarılı aday sayısının yetersiz olması halinde, enstitü yönetim kurulu kararı ile o yarıyıl için söz konusu programa öğrenci alınmayabilir.

Yatay geçiş yolu ile kabul

MADDE 9 –(1) Üniversite içindeki başka bir enstitü/anabilim dalı veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarına bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış başarılı öğrenciler belirlenen kontenjanlar dâhilinde yatay geçiş yoluyla kabul edilirler. Başvuran öğrenciler genel not ortalamasına göre asıl ve yedek olarak sıralanırlar.

(2) Üniversitede bir yüksek lisans programına veya doktora programına kayıtlı öğrenciler, Üniversitenin başka bir yüksek lisans veya doktora programına geçiş yapabilirler.

(3) Yatay geçiş başvurusu yapmak isteyen öğrencilerde aşağıdaki koşullar aranır:

a) Öğrencinin kayıtlı olduğu programın yatay geçiş yapmak istediği programla isminin aynı olması veya programın içeriğinin anabilim dalı başkanlığınca uygun görülmesi.

b) Öğrencinin ilgili programa başvurduğu yarıyıla kadar almış olduğu ağırlıklı genel not ortalamasının yüksek lisans programı için 100 üzerinden en az 65, doktora programı için 100 üzerinden en az 75 olması.

(4) Yatay geçiş yapmak isteyen öğrencilerin, yatay geçiş yapacakları programın başvuru ve kabul koşullarını sağlamış olmaları gerekir. Geçiş işlemleri ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(5) Başvurusu kabul edilen bir öğrencinin önceden almış olduğu derslerden hangilerinin kredi transferi kapsamında geçerli sayılıp kabul edileceğine ve intibakı için ek ders alıp alınmayacağına ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu karar verir.

(6) Doktora programına tez aşamasında yatay geçiş yapan öğrencinin yeterlik sınavının kabul edilme durumu ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 10 – (Değişik:RG-8/1/2021-31358)(1)

(1) Bir başka yükseköğretim kurumunda yüksek lisans ya da doktora programına kayıtlı öğrenciler, ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ile enstitüde açılmış bulunan derslere özel öğrenci statüsünde kabul edilebilirler.

(2) Özel öğrencilere ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel öğrenci olarak ders almak isteyenlerin kayıtlı oldukları enstitüden izin almış olmaları gerekir.

b) Özel öğrenciler derslere kayıt olabilmeleri için mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadırlar.

c) Özel öğrenci statüsünde ders alan öğrenciler aldıkları derslerin, derse devam, sınav, disiplin ve bunlara benzer tüm yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadırlar.

ç) Öğretim dili Türkçe olan programlarda öğrenim gören öğrencilerin öğretim dili yabancı dil olan programlardan da ders alabilmeleri için yabancı dil düzeylerinin yeterli olduğunu belgelemeleri gerekir.

d) Özel öğrencilere diploma veya derece verilmez. Ancak, kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 11 –(1) Bilimsel hazırlık programı; lisans veya yüksek lisans derecesini, başvurduğu yüksek lisans veya doktora programından farklı bir alanda ya da başka yükseköğretim kurumunda almış olan adaylardan, öğrenciliğe kabul için gerekli diğer koşulları sağlayanlar için eksikliklerini gidermek amacıyla enstitü yönetim kurulu kararıyla düzenlenip yürütülen programdır.

(2) Bilimsel hazırlık programına devamı gerekli görülen öğrencilere, derse kayıt, devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, kayıt silme ve diğer hususlarda öğrencinin ders aldığı lisansüstü programa ilişkin hükümler enstitü yönetim kurulu kararı ile Senato tarafından belirlenir.

(3) Bilimsel hazırlık programına devam eden öğrencilere yazılı başvuruda bulunmaları koşuluyla, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bilimsel hazırlık derslerine ek olarak uygun görülen lisansüstü program dersleri de verilebilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı kapsamında alınan dersler lisansüstü programda öngörülen derslerin yerine geçmez.

(5) Öğrenci, kendisi için öngörülen bilimsel hazırlık programı kapsamındaki tüm derslerden başarılı olmak zorundadır. Bilimsel hazırlık programında alınan dersler, öğrencinin transkriptinde gösterilir. Ancak, bu derslerin notları lisansüstü mezuniyet notuna katılmaz.

(6) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişigi kesilir.

(7) Bilimsel hazırlık programında aldığı dersleri başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin Üniversite ile ilişigi kesilir.

Yurt dışı eğitim

MADDE 12 –(1) Öğrenciler için masrafları öğrenciye ait olmak üzere yurt dışında kısa veya uzun süreli eğitim ya da uygulama imkânları, enstitünün ortak eğitim yürüttüğü veya öğrencinin kişisel girişimleri ile bağlantı sağladığı yükseköğretim kurumlarından sağlanabilir. Bu eğitim veya uygulamaların öğrencinin enstitüdeki eğitim programının bir parçası olarak değerlendirilebilmesi için, öğrenci yurt dışına çıkmadan önce ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı gerekir.

(2) Yurt dışında geçirilecek süre bu Yönetmelikte belirtilen öğretim sürelerinden sayılır ve yurt dışındaki eğitim ve uygulamalarda da enstitüde aranan başarı koşulları aranır.

(3) Yurt dışındaki eğitimin not ve kredi eşdeğerliği ilgili yükseköğretim kurumundan gönderilecek belgelere göre anabilim dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

(4) Öğrenci değişim programları çerçevesinde öğrenim gören öğrencilerin yurt dışında geçirdikleri süreler eğitim-öğretim süresinden sayılır.

Uzaktan eğitim

MADDE 13 –(1) YÖK kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayanan öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve düzenlenip yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir.

(2) Öğrencilerin resmi kayıtları, başarı durumları ve diğer bilgileri yüz yüze programları takip eden öğrencilerde olduğu gibi enstitü tarafından tutulur.

(3) Uzaktan eğitim için gereken internet bağlantıları ve sunucu sistemleri teknik altyapısı, ders sunumu için gereken yazılım desteği Bilişim Teknolojileri Direktörlüğünce sağlanır.

(4) Öğrencinin ödev ve diğer etkinliklere katılıp katılmadığı, etkinliklerin tarih ve süreleri, ders ve sınavlara giriş yapip yapmadığı ilgili dersi veren öğretim üyesi tarafından izlenir ve kaydedilir.

(5) Uzaktan eğitim ile lisansüstü program ücreti, yüz yüze lisansüstü programlarında alınan program ücretini geçemez. Enstitü, öğrenci destek hizmetleri için öğrenciden ek ücret talep edilebilir.

Ders saydırma

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾ Öğrencinin enstitüye kayıt olmadan önce ve/veya sonra bir yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan aldığı ve başarmış olduğu lisansüstü derslerin hangilerinden muaf sayılabileceği, ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kayıt yaptırdığı programa transfer edilebilir. Öğrencinin not ortalaması belirlenirken, öğrencinin transfer edilen derslerinin başarı notları, lisansüstü derslerin başarı notlarına katılır.

(2) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt dışındaki üniversitelerden alınan derslerden Üniversitemin lisansüstü eğitim ve öğretim programında bulunan derslere eşdeğer kabul edilenler olduğu gibi; eşdeğer kabul edilmeyen dersler ise seçmeli ders olarak öğrencinin transkriptine işlenir. Bu şekilde transfer edilecek toplam kredi, programın gerektirdiği toplam kredinin üçte birini geçemez.

(3) Bir yüksek lisans programında alınan ve bu program için geçerli sayılan krediler doktora programına transfer edilemez.

Ders seçme ve derse kayıt

MADDE 15 –(1) Lisansüstü programlardaki zorunlu ve seçmeli dersler ile varsa ön koşul dersleri, bu derslerin kredileri, yarıyılları ve sorumlu öğretim elemanları ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü kurulunca kararlaştırılır ve Senatonun onayından sonra uygulanır.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(3) Anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile öğrenciler yurt içi ve yurt dışındaki başka yükseköğretim kurumlarından da lisansüstü dersler alabilirler.

(4) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Tezli programlarda bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin alınması zorunludur.

(5) Öğrenciler, akademik takvimde belirlenen süreler içinde kayıt yaptırdıkları derslerin dışında danışmanın onayı ile ek ders alabilir veya ders bırakabilirler. Ancak, yapılacak ders bırakma işlemi sonucunda o derse kayıtlı öğrenci sayısının Senatonun belirlediği yeterli sayının altına düşmesi durumunda o ders için bırakma işlemi yapılmaz.

Derslere devam

MADDE 16 –(1) Öğrenciler, kayıtlı oldukları tüm ders, uygulama, laboratuvar çalışmaları ve bunların gerektirdiği veya ilgili dersten sorumlu öğretim elemanının gerekli gördüğü sınav ve diğer akademik çalışmaların tümüne katılmakla yükümlüdürler. Öğrenciler, ilk kez aldıkları veya daha önce alıp devamsızlıktan kaldıkları için tekrarlayacakları teorik derslerin en az %70'ine ve varsa teorik ders dışındaki her türlü uygulama ve laboratuvar çalışmasının en az %80'ine devam etmek zorundadır. Devamsızlık süresinin aşılması durumunda öğrenci dersin yarıyıl sonu sınavına alınmaz ve FD notu verilir.

(2) Önceki yarıyılarda alınmış ve devam koşulu sağlanmış olan teorik dersler tekrar edileceği zaman yeniden devam şartı aranmaz. Devam koşulu daha önce sağlanan uygulamalı derslerin tekrar edilmesi durumunda ise devam şartının aranıp aranmayacağı ilgili yönetim kurulunca karara bağlanır. Başarı notu hesaplamasında, tekrar edilen dersten alınan en son harf notu geçerlidir.

(3) Mazereti veya sağlık sorunu nedeniyle devamsızlık yapılması durumunda, heyet raporları enstitü yönetim kurulunca uygun görülmesi halinde geçerli kabul edilir. Öğrencinin raporlu ve diğer devamsızlık günlerinin toplamı, yıllık/dönemlik toplam ders saatinin yarısını aşması durumunda devamsızlıktan kalmış sayılır. Öğrenciler, rapor süresince derslere devam edemezler ve sınavlara giremezler.

(4) Lisansüstü eğitim-öğretim programlarında dersler pazartesi-cumartesi günleri arasında yapılır. Enstitü yönetim kurulunun önerisi ile Senato belirli programlarda pazar günleri de ders yapılmasına karar verebilir. Yarıyıl ara sınavları ile yarıyıl sonu sınavları pazar günleri de yapılabilir.

(5) Öğrenciler akademik takvimde belirlenen tarih ve süreler ile Üniversite organları veya enstitü organları tarafından akademik takvim çerçevesinde belirlenen tarih ve sürelere uymak zorundadır.

Sınavlar

MADDE 17 – (1) Final/yarıyıl sonu sınavları, akademik takvimde belirtilen sınav döneminde ve tarihlerde yapılır.

(2) Yıl boyunca yapılacak sınavlar şunlardır:

a) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Ara sınav: Başarılı/başarısız olarak değerlendirilen dersler dışındaki dersler için, ara sınav yapılır. Ara sınav sonuçları yarıyıl/yılsonu döneminden önce ilan edilir.

b) Final/yarıyıl sonu sınavı: Bir dersin final/yarıyıl sonu sınavı, o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Derse devam koşulunu yerine getiren öğrenci, belirlenen gün ve saatte o dersin sınavına girmek zorundadır.

c) Bütünleme sınavı: Bütünleme sınavına, final/yarıyıl sonu sınavına girme hakkını kazanıp mazereti nedeniyle giremeyen öğrenciler ve/veya final/yarıyıl sonu sınavında başarısız duruma düşen öğrenciler girerler. Ayrıca yarıyıl/yılsonunda yüksek lisans programları için CC ve CB, doktora programları için CB notuyla başarılı olan öğrenciler de not yükseltmek amacı ile bu sınava başvurabilirler. Başarı notunun hesabında son sınavda alınan not geçerlidir.

ç) Mazeret sınavı: Mazeret sınavı, ara sınavına geçerli mazereti nedeniyle giremeyen öğrencilere verilen sınav hakkıdır. Öğrencinin mazeret sınavına girebilmesi için durumunu açıklayan bir dilekçe ile gerekli belgeleri (doğal afet ve kazayı gösteren resmi belge, yakınlarının ölümünü gösteren resmi belge, sağlık raporu veya diğer ilgili belge) beş iş günü içinde enstitüye bildirmesi gerekir. Mazereti kabul edilen öğrenciye, enstitü yönetim kurulunca mazeret sınavı hakkı verilir. Mazeret sınavına giremeyen öğrenciye yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez.

(3) Bir dersin sınavlarının sayısı, şekli, ders başarı notuna etki oranı ile sınavların değerlendirme esasları, ilgili öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında öğrencilere duyurulur.

(4) **(Ek:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Dersin özelliğine göre yarıyıl süresince yapılmış olan proje, ödev, laboratuvar ve benzeri çalışmalar sınav yerine sayılabilir.

Sınav sonuçlarına itiraz ve hata düzeltme

MADDE 18 –(1) İlan edilen bir sınav sonucuna veya başarı notuna itiraz, notun ilanı izleyen beş iş günü içinde enstitü müdürlüğüne yapılır. Bu itiraz enstitü müdürlüğü tarafından ders sorumlusuna iletilir. Ders sorumlusu, değerlendirmede bir hata görürse gerekli düzeltmeyi yaparak, sonucu en geç iki iş günü içinde enstitüye ve öğrenciye bildirir.

(2) Sınav sonuçlarına itirazın devam etmesi durumunda enstitü müdürü, en az biri sınavı yapan öğretim üyesi olmak üzere ilgili öğretim üyeleri arasından üç kişilik bir komisyon kurar. Komisyon, itirazları üç iş günü içinde sonuçlandırır. İtiraz sonucu, beş iş günü içinde öğrenciye duyurulur.

Ders geçme/başarı notu

MADDE 19 –(1) (Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾ Bir dersin başarı durumu başarı notu ile belirlenir. Başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde aldığı notların birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Ders başarı notunun hesaplanmasında ara sınav ve yarıyıl/yılsonu sınavı sonuçlarının katkısı %40'tan az, %60'tan fazla olamaz. Bu oranların hesabında küsuratlar aynen korunur, ancak başarı puanının hesabında küsuratlı sayılar en yakın tam sayıya yuvarlanır.

(2) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)**⁽¹⁾ Ders geçme notu yüksek lisansta 65, doktorada ise 75'tir. Ancak bir dersin başarı notunun hesaplanabilmesi için final/bütünleme sınavından yüz üzerinden en az yüksek lisansta 60, doktorada 70 alınması zorunludur. Final ve bütünleme sınavından belirlenilenler altında puan alınması durumunda başarı notu hesaplanmaz ve öğrencinin harf başarı notu FF olarak sonuçlanır.

(3) İlgili dersin sorumlu öğretim üyesi öğrencilerin başarı notlarını sınav tarihini izleyen yedi gün içinde ilân eder.

(4) Ders başarı durumunu ifade eden puanlar, harf notları, katsayıları ve anlamları aşağıda belirtilmiştir:

YÜKSEK LİSANS			DOKTORA		
Puan Aralığı	Harf Notu	Katsayı	Puan Aralığı	Harf Notu	Katsayı
95-100	AA	4,00	95-100	AA	4,00
89-94	BA	3,50	89-94	BA	3,50
82-88	BB	3,00	82-88	BB	3,00
75-81	CB	2,50	75-81	CB	2,50
65-74	CC	2,00	0-74	FF	
0-64	FF	0,00			

B Kredisiz derslerde ve tezinde başarılı.

U Kredisiz derslerde ve tezinde başarısız.

ERA Erasmusla alınan dersi ifade eder.

FD Derslere devam etmemiş; final/yılsonu ve bütünleme sınavına girme hakkı yok. FF notu gibi işlem görür.

P **(Değişik ibare:RG-8/1/2021-31358)**⁽¹⁾ Ders/proje, tez çalışması devam ediyor.

Muaf Muaf dersler başarı durum belgesinde muaf başlığı altında gösterilir ve ortalamaya katılır.

(5) AGNO'nun yüksek lisans programlarından mezuniyet için 4,00 üzerinden en az 2,00; doktora programından mezuniyet için 4,00 üzerinden en az 2,50 olması gerekir. AGNO'sunu yükseltmek isteyen öğrencilere bir kereye mahsus olmak üzere en fazla iki dersten, ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile ek sınav hakkı verilebilir. En son sınavdan alınan not geçerlidir.

Ders tekrarı

MADDE 20 – (1) Öğrenciler, başarısız oldukları zorunlu derslerin tüm koşullarını yerine getirerek dersi tekrarlamak zorundadır.

(2) Seçmeli derste başarısız olunması halinde, aynı ders tekrar alınır. Ancak danışmanın uygun bulması halinde seçmeli ders havuzunda yer alan ve aynı ya da daha fazla AKTS kredisine sahip olan başka bir ders de seçilebilir.

(3) Başarısız olunan zorunlu dersler ilk açıldığı dönemde alınır. Tekrar edilecek zorunlu derslerin en geç takip eden iki yarıyıl içerisinde açılmaması durumunda, öğrenciler danışman ve ilgili anabilim dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan diğer dersi veya dersleri alırlar.

Kayıt yenileme

MADDE 21 – (1) Kayıtlar, her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen süre içinde Mütevelli Heyet tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde öğrenim ücretinin ödenmesi ve ders seçimi ile yenilenir.

(2) Belirlenen süre içinde geçerli bir mazereti nedeniyle kayıt yenileme tarihini geçiren öğrenciler geç kayıt ücreti öderler.

(3) Süresi içerisinde öğrenim ücreti yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrenciler, o yarıyıl için eğitimlerine devam etme hakkından vazgeçmiş sayılırlar ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Kayıt yenilemesi yapılmayan yarıyıl da öğrenim süresinden sayılır.

Kayıt dondurma

MADDE 22 – (1) Aşağıda belirtilen haklı ve geçerli bir neden oluşması ya da öğrenci tarafından belgelenmesi halinde, enstitü yönetim kurulunun kararı ile öğrencinin kaydı dondurulabilir. Kayıt dondurulan süreler öğrenim sürelerine katılmaz.

a) Tam teşekküllü devlet hastanesinden alınmış heyet raporu ile belgelenmiş sağlıkla ilgili mazeretler.

b) YÖK kararı ile öğrenime ara verilmesi.

c) Doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda kalmış olması.

ç) Eşinin veya birinci dereceden yakınının hastalığı halinde bakacak başka kimsenin bulunmaması nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda olduğunu belgelendirmesi.

d) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi veya tecilin kaldırılması suretiyle askere alınması.

e) Öğrencinin tutukluluk hali.

f) Öğrencinin, öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya Üniversiteden çıkarılmasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali.

g) Enstitü yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenler.

(2) Bir defada en çok iki yarıyıl olmak üzere kayıt dondurma süresinin toplamı normal eğitim öğretim süresinin yarısını geçemez. Kayıt dondurulan süreler öğrenim sürelerine katılmaz. Azami kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programı ve tezsiz yüksek lisansta bir yarıyıl, tezli yüksek lisansta iki yarıyıl, doktorada dört yarıyıldır. Kayıt dondurma nedeninin devam etmesi veya birinci fıkrada yer alan başka bir nedenin ortaya çıkması halinde, kayıt dondurma süresi aynı usulle uzatılabilir.

(3) Zorunluluk halleri dışında (doğal afet ve tutukluluk gibi durumlar) dönem başlangıcından itibaren dördüncü haftanın son iş gününden sonra yapılan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(4) Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet hallerinde kayıt dondurma süresi, bu hallerin süresi kadardır.

(5) Kayıt dondurma başvurusu onaylanan ve mali yükümlülüklerini yerine getiren öğrencilerin, ilgili yarıyıldaki aldıkları dersler dönem kayıtlarından düşürülür.

(6) Kayıt donduran öğrenciler, bu süre içinde Üniversitenin sağladığı imkânlardan ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(7) Öğrenciler, kayıt dondurma süresinin bitimini izleyen yarıyıldaki, mali koşullarını yerine getirerek ve ders kayıtlarını yaparak öğrenimlerine devam ederler.

(8) Kayıt dondurma süresinin bittiği tarihten önce Üniversiteye dönmek isteyen öğrencilerin, bağlı oldukları enstitülere dilekçeyle başvuru yapmaları gerekmektedir.

Akademik danışmanlık ve tez danışmanlığı (Değişik başlık:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾

MADDE 23 – (1) Akademik danışmanlık, ilgili anabilim dalı başkanı veya görevlendireceği en az doktora derecesine sahip bir öğretim elemanı tarafından yürütülür. Akademik danışmanlar öğrencinin akademik başarılarına, kişisel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunacak şekilde ders seçimlerine öğrenci ile birlikte karar verir, öğrenciyi değişim programları ve eğitim ile ilgili ortaya çıkacak mevzuat değişiklikleri ve benzeri konularda bilgilendirir ve yönlendirir.

(2) Akademik danışmanın görevi tez danışmanının atanması ile sona erer.

(3) **(Ek:RG-8/1/2021-31358)**⁽¹⁾ Öğretim üyelerinin yöneteceği tez ve proje danışmanlıklarının sayısı 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenir.

İlişik kesme

MADDE 24 – (1) Öğrencilerin aşağıdaki durumlarda enstitü yönetim kurulunca ilişkileri kesilir:

- a) Öğrencinin kendi isteği ile başvurusu.
- b) Öğrencinin ilgili mevzuat hükümlerine göre Üniversiteden çıkarma cezası almış olması.
- c) Öğrenim gördüğü yarıyla ait borcu bulunmayan öğrencinin yatay geçiş yolu ile ayrılması.
- ç) Öğrencinin kayıtlı olduğu programı belirtilen süre içinde tamamlamaması.
- d) Öğrencinin kayıt sırasında usulsüzlük yaptığının tespit edilmesi.

Ücretlendirme

MADDE 25 – (1) Öğrenim ücretleri yarıyl başlarında akademik takvimde belirtilen tarihlerde ödenir.

(2) Lisansüstü eğitimleri boyunca öğrenciler Mütevelli Heyeti tarafından belirlenen mali yükümlülükleri yerine getirmekle yükümlüdürler. Burslu olanlar dışında, süresi içinde öğrenim ücretini ödemeyenler o dönem için kayıt yaptırılmaz, yenilemez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(3) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Özel öğrenciler ve bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrenciler alacakları her bir ders için; İngilizce eğitim veren lisansüstü programlarda İngilizce Dil Hazırlık programına katılan öğrenciler ise program için, her yıl Mütevelli Heyet tarafından belirlenen ücreti öderler.

(4) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Kaydını donduran, izinli veya raporlu sayılan öğrencilerin bu süreler içerisindeki mali yükümlülükleri devam eder.

(5) Program süresinin aşılması durumunda ücretlendirmelerde, Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ödeme yapılır.

(6) İlişik kesilmesi durumunda öğrenciler;

a) Paket programlarda, programa yeni kabul edilmiş olan öğrenci, ilk akademik yarıyıl eğitim öğretim dönemi başlamadan önce kaydının silinmesini talep etmesi durumunda eğitim-öğretim ücretinin 1/3'ünü ödemek şartı ile kayıt sildirme işlemini gerçekleştirebilir.

b) Paket ücreti ödenen programlarda, öğrencinin kaydının silinmesini talep etmesi durumunda, eğitim ücretinin tamamının ödenmesi şartı ile kayıt sildirme işlemi gerçekleştirilebilir.

c) Yıllık ödeme alınan programlarda, programa yeni kabul edilmiş olan öğrenci, ilk akademik yarıyıl eğitim öğretim dönemi başlamadan önce kaydının silinmesini talep etmesi durumunda yıllık ücretin 1/3'ünü ödemek şartı ile kayıt sildirme işlemini gerçekleştirebilir.

ç) Yıllık ödeme alınan programlarda, öğrencinin kaydının silinmesini talep etmesi durumunda, yıllık ücretin tamamının ödenmesi şartı ile kayıt sildirme işlemi gerçekleştirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Genel esaslar

MADDE 26 –(1) Yüksek lisans programları lisans diplomasına sahip öğrenciler için açıktır. Yüksek lisans programları tezli ve tezsiz olarak yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 27 –(1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

Genel esaslar

MADDE 28 –(1) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Öğrenci alacağı derslerin en çok ikisini lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden ve/veya enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden seçebilir. Bu dersler ders yüküne ve kredisine sayılır.

(3) Tez dönemindeki öğrenciler tez süresince her yarıyl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

Başvuru ve kabul koşulları

MADDE 29 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuracak adaylarda aşağıdaki koşullar aranır:

a) İlgili anabilim dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulunun teklifi ve Senatoda uygun görülen bir lisans diplomasına sahip olmak.

b) ALES'ten başvurduğu programın puan türünde veya YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan en az 55 puana sahip olmak.

c) Eğitim dili İngilizce olan veya enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi, enstitü yönetim kurulu kararı ile başvuru şartlarında YDS zorunluluğu getirilen programlarda YDS veya YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan veya Üniversitenin yaptığı sınavdan en az 70 olmak üzere Senatunun belirleyeceği bir puana sahip olmak.

ç) **(Ek:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunu olup yüksek lisans programlarına başvuranlarda ALES şartı aranmaz. Bu öğrencilerin programa kabulünde 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından belirlenerek başvuru şartlarında ilan edilen puan, öğrencilerin ALES puanı olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir.

(2) Son beş yıl içerisinde tümüyle yabancı dilde eğitim veren bir programdan mezun olduğunu belgeleyen adaylardan yabancı dil belgesi aranmaz.

(3) Yüksek lisans programlarına başvuran adayların yazılı sınav/mülakat değerlendirmesinde, 100 puan üzerinden en az 65 puan koşulunu sağlayan adaylar başarılı kabul edilirler. Başarılı adayların sıralaması genel başarı notuna göre yapılır. Genel başarı notunun eşitliği halinde mülakat/yetenek değerlendirme notu dikkate alınır.

(4) Enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatunun onayı ile birinci fıkranın (b) bendindeki kriterler açılan programa özgü olarak yükseltilebilir.

Süre

MADDE 30 –(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyl olup program en çok altı yarıyıl tamamlanır.

(2) Dördüncü yarıyl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Bilimsel hazırlık ve yabancı dil hazırlık programlarında geçen süre bu Yönetmelikte belirtilen lisansüstü program sürelerine dâhil edilmez.

(4) Tezli yüksek lisans programında öğrenciler, mezuniyet için gerekli olan yükümlülüklerini tamamlamaları şartıyla dört yarıyıldan önce mezun olabilirler.

Tez danışmanı atanması

MADDE 31 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar Üniversite kadrosunda bulunan, Senatunun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından bir öğretim üyesini tez danışmanı olarak önerir. Tez

danışmanı enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde danışman öğretim üyesi, Senatonun belirlediği ilkelere çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan seçilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Atanacak ikinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(4) Anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez danışmanı değiştirilebilir.

(5) Danışmanın Üniversitedeki görevinden ayrılması durumunda ilgili anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile danışmanlığın devam durumu hakkında karar verilir.

(6) Öğrenciler enstitü müdürlüğüne yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilirler.

(7) Danışmanlık görevini yürütmediği tespit edilen öğretim üyeleri enstitü yönetim kurulunca değiştirilebilir.

(8) Danışman önerisinin uygun görülmemesi veya önerinin zamanında yapılmaması halinde enstitü yönetim kurulu doğrudan danışman atayabilir.

Tez konusu önerisi

MADDE 32 –(1) Öğrenci danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar enstitüye bildirir. Tez önerisi, anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Bu süre içerisinde tez önerisini sunmayan öğrencinin durumu, mazeretini bildirerek başvurması halinde enstitü yönetim kurulunda görüşülerek değerlendirilir.

Tez savunma sınavı jürisi

MADDE 33 –(1) Yüksek lisans tezi savunma sınavı jürisi, sınav tarihi ve yeri, danışmanın talebi üzerine enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de kendi Üniversitesi dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(2) İkinci danışmanın da jüride yer alması istendiği takdirde jüri aynı koşullarda beş asil, iki yedek üyeden oluşur.

Tez savunma sınavı

MADDE 34 –(1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci enstitü yazım kılavuzuna göre tezini yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur. Tez, programın eğitim dilinde hazırlanır ve sunulur.

(2) Yüksek lisans tezini tamamlayan ve/veya daha önce savunma sınavına girmiş düzeltme kararı verilen tezini tamamlayan öğrenci, savunma öncesi tezini danışmanına sunar. Danışman, intihal raporunun alınması için tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü yazılı olarak tez ile birlikte enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Raporla gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Düzeltme kararı verilen tezlerde de aynı yol izlenir.

(3) İntihal raporu uygun olan öğrenci, tezin istenen sayıda ciltsiz biçimde çoğaltılmış nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşünü ve tezin ciltlenmemiş nüshalarını anabilim dalı/bilim dalı/program başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(4) Jüri üyeleri tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilere açık olarak yapılır. Sınav süresi kırk beş dakikadan az olamaz.

(5) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayan asıl üye/üyeler yerine, ilgili anabilim dalı başkanlığınca yedek üye/üyeler davet edilir. Eksik üye ile tez savunma sınavı yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan tez savunma sınavı bir tutanakla tespit edilir ve enstitüye bildirilir. İlgili enstitü müdürlüğünün görüşü alınarak ikinci bir toplantı günü belirlenir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, düzeltmelerini yaptığı tezi, en geç üç ay içinde aynı jüri önünde, anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilen tarihte, yeniden savunur. Savunma sonunda tekrar başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders/kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 35 –(1) Tez çalışması kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin önerileriyle son haline getirilmiş ve ciltlenmiş istenen sayıdaki tezi, YÖK tarafından istenen belgeleri ve tezinin yer aldığı bir CD'yi tez savunma sınav tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde enstitüye teslim eder.

(2) Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir.

(3) İstenen tüm koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(4) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾** Mezuniyet için gerekli tüm koşulları sağlamış öğrenciyi üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunan yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 36 –(1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciyi mesleği ile ilgili uzmanlaşma alanına özgü kapsamlı bilgi ile donatmak ve bilgiyi uygulamada kullanabilme yeteneğini kazandırmaktır.

Genel esaslar

MADDE 37 –(1) Tezsiz yüksek lisans programı otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az on ders ve dönem projesinden oluşur. Öğrenci dönem projesini aldığı yarıyıldaki dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı uzaktan eğitim ve ikinci lisansüstü eğitimi olarak da yürütülebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda Senato tarafından belirlenen esaslara göre yeterlik sınavı uygulanabilir.

Başvuru ve kabul koşulları

MADDE 38 –(1) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuracak adaylarda ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulunun teklifi ve Senatoda uygun görülen bir lisans diplomasına sahip olma koşulu aranır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmayabilir. Ancak ilgili anabilim dalı/program başkanlığı istediği takdirde ALES şartı getirilebilir. ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir.

(3) İlgili anabilim dalı/program başkanlığı istediği takdirde mülakat şartı getirebilir. Mülakat puanının ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir.

(4) Eğitim dili İngilizce olan veya enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi, enstitü yönetim kurulu kararı ile başvuru şartlarında YDS zorunluluğu getirilen programlarda YDS veya YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan Senatonun belirleyeceği bir puana sahip olunması gerekir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarında eşit giriş notuna sahip olan adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde sırasıyla, istenmesi halinde ALES veya eşdeğeri sınav notu ve lisans dersleri not ortalaması yüksek olanlar tercih edilir.

Süre

MADDE 39 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en fazla üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Proje danışmanı atanması

MADDE 40 – (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına en geç birinci yarıyılın sonuna kadar bir proje danışmanı atanır.

(2) (Mülga:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾

Diploma

MADDE 41 – (Değişik:RG-15/9/2021-31599)

(1) Mezuniyet için gerekli tüm koşulları sağlamış öğrenciye üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunan yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi, enstitü yönetim kurulunca öğrencinin mezuniyet kararının alındığı tarihtir.

Tezli yüksek lisans programına geçiş

MADDE 42 –(1) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenci, başvurduğu tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve genel esaslar

MADDE 43 –(1) Doktora programı öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programına tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için; toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşulu ile en az 240 AKTS'den, en az yedi ders, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için, en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS'den oluşur.

(3) (Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾ Doktora programı öğrencileri daha önce aynı dersin alınmamış olunması koşuluyla Üniversitede verilmekte olan yüksek lisans derslerinden ve/veya ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan yüksek lisans derslerinden de ders seçebilirler. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders seçebilirler.

(4) (Değişik:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾ Yüksek lisans derslerinden seçilen derslerin sadece ikisi doktora kredisine sayılır.

Başvuru ve kabul koşulları

MADDE 44 – (1) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(2) Doktora programlarına başvuracak adaylarda aşağıdaki koşullar aranır:

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak.

b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri gibi hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına sahip olmak.

c) Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmak.

ç) (a), (b) ve (c) bentlerine göre başvuran adayların ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmak.

d) Anadili dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından birinden en az 55 puan olmak üzere, programının özelliğine göre Senato kararı ile arttırılabilen bir puan almış olmak veya YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından birinden, bu puana denk bir puan almış olmak.

e) (Ek:RG-8/1/2021-31358)⁽¹⁾ Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu öğrencilerin programa kabulünde 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından belirlenerek başvuru şartlarında ilan edilen puan öğrencilerin ALES puanı olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir.

(3) Doktora programlarına lisans derecesiyle de başvurulabilir. Bu başvurularda adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3,5 veya eşdeğer bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına ve diğer koşullara sahip olmaları aranır.

(4) ALES puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Üniversite sadece ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. Bu durumda tüm şartları sağlayan öğrenciler değerlendirilirken sadece ALES puanına göre sıralanır. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlar Senato kararı ile yükseltilebilir.

(5) Doktora programına kabulde, ALES puanı yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalaması da değerlendirilebilir. Değerlendirmeye ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

(6) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için, tıp fakültesi mezunlarının, lisans diplomasına ve 50 puan ve üzerinde olmak koşuluyla Senato tarafından belirlenen Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavından (TUS) alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato kararıyla belirlenen ALES puanına sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diğer hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans diplomasına) ve ALES'in sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavından temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testi bölümünden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanmaları sonucunda elde edilir. Temel tıp puanının ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Üniversite asgari koşulların sağlanması şartıyla sadece temel tıp puanı veya ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir.

(7) Doktora programlarına öğrenci kabulünde, yabancı dil puanı, temel tıp puanı veya ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirmeye katılabilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri) enstitü kurulu tarafından belirlenir.

(8) Doktora programlarına başvuran adayların yazılı sınav/mülakat değerlendirmesinde 100 puan üzerinden en az 70 puan koşulunu sağlayan

adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, sınav jürisi tarafından genel başarı notuna göre yapılır. Genel başarı puanının eşitliği halinde adayların mülakat/yetenek değerlendirmesi notu dikkate alınır.

(9) Akademik takvimde ilan edilmiş olan kesin kayıt süresi sona erene kadar mezun olabilecek durumdaki adaylar ile tezini savunmak üzere enstitüye teslim etmiş olan öğrenciler de şartlı ön kabul kapsamında başvuruda bulunabilir. Şartlı ön kabule ilişkin diğer usul ve esaslar enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 45 –(1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesiyle kabul edilenler için on yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli dersleri tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları şartıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Dört yıllık lisans mezunu olarak doktora programına başlamış ve en az sekiz adet dersi ve semineri başarmış bulunan öğrencilerin talepleri halinde, ilgili anabilim/bilim dalı/program başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararıyla aynı anabilim dalının mevcut yüksek lisans programına intibakları yapılır. Tez çalışması yürütebilmesi için danışman atanır. Eksik dersleri, kredisi/AKTS kredisi varsa tamamlattır. Bu durumda öğrenci kontenjanı aranmaz.

(6) Bilimsel hazırlık ve yabancı dil hazırlık programlarında geçen süre doktora programı süresine dâhil edilmez.

Tez danışmanı atanması

MADDE 46 –(1) Tez danışmanı, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerilir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip Üniversite içindeki öğretim üyelerinden seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda Senatonun belirlediği ilkel çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından Üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri arasından da seçilebilir. Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç, doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci danışmanlar Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip öğretim üyeleri arasından atanabilir.

(4) Anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez danışmanı değişebilir. Danışmanın Üniversitedeki görevinden ayrılması durumunda ilgili anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile danışmanlığın devam durumu hakkında karar verilir.

(5) Öğrenciler enstitü müdürlüğüne yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilirler. Danışmanlık görevini yürütmediği tespit edilen öğretim üyeleri enstitü yönetim kurulunca değiştirilebilir.

Doktora yeterlik komitesi ve yeterlik sınav jürisi

MADDE 47 –(1) Doktora yeterlik sınavları, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulunca onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından yürütülür.

(2) Doktora yeterlik komitesi, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurabilir.

(3) Doktora yeterlik komitesi üyelerinden biri komite başkanı olarak seçilir. Başkan, komitenin düzenli çalışmasından, sınavların zamanında yapılmasından sorumludur.

(4) Doktora yeterlik sınavı jürisi, doktora yeterlik komitesince önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen en az ikisi başka üniversiteden olmak üzere beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 48 –(1) Doktora yeterlik sınavı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgiye sahip olup olmadığının sınanması amacıyla yapılır.

(2) Doktora yeterlik sınavına kabul şartlarını yerine getirmiş olan öğrencilerden yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş olanlar en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olanlar ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınırlar.

(3) Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Doktora yeterlik sınavına girmek isteyen öğrenciler enstitüye dilekçe ile başvurur. Doktora yeterlik sınavına girmek zorunda olan öğrenciler ile yeterlik sınavına girmek isteyen öğrencilerden başvurusu kabul edilen öğrenciler sınav tarihinden en geç bir hafta önce enstitüde ilan edilir ve doktora yeterlik komitesine bildirilir.

(5) (**Değişik:RG-8/1/2021-31358**)¹ Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınav için verilen süre 45 dakikadan az, 90 dakikadan fazla olamaz. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci en az 45 en çok 90 dakikalık sözlü sınavına alınır. Yeterlik sınav notu iki sınavın ortalamasıdır. Öğrencinin değerlendirilebilmesi için yazılı sınav notunun en az 70 olması gerekir.

(6) Doktora yeterlik sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek, öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili anabilim dalı başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde yeterlik sınav sonuç tutanağı ile enstitüye bildirilir.

(7) Doktora yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınavına alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(8) Yeterlik sınavını başaran bir öğrenci, derslerini bu Yönetmelikte öngörülen koşullarla tamamlamış olsa bile doktora yeterlik komitesi gerekli gördüğü durumlarda öğrencinin çalışma alanıyla ilgili toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders veya dersler almasını isteyebilir. Öğrenci enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 49 –(1) Doktora yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için bir ay içinde, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin danışmanı ile bir enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı içinden biri de dışından olmak üzere üç üyeden oluşur. Tez izleme komitesi üyelerinin belirlenmesinde; özellikle disiplinler arası nitelikteki tez çalışmalarında ilgili disiplinin öğretim üyelerine öncelik verilir. İkinci danışman olması durumunda bu danışman dilerse oy hakkı olmadan komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

(4) Tez izleme komitesi, gerekli gördüğü hallerde tez danışmanının ve/veya tez konusunun değiştirilmesini salt çoğunlukla enstitü yönetim kuruluna önerebilir. Enstitü yönetim kurulu, tez konusu önerisini uygun bulmaması halinde değiştirilmesini talep edebilir.

Tez önerisi ve savunması

MADDE 50 –(1) Doktora tezinin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi farklı bir alana uygulama özelliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi üyelerine dağıtır. Dağıtımdan en erken on beş gün sonra hazırladığı tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme gerektiği durumlarda bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir.

(6) Tez izlemede, komite tarafından çalışması üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın altı ay içinde girmeyen öğrenci başarısız sayılır ve tez önerisi reddedilir.

Tez savunma sınavı jürisi

MADDE 51 –(1) Doktora tez savunma sınavı jürisi, enstitünün ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile üçü öğrencinin tez izleme komitesinde bulunan öğretim üyeleri ve en az ikisi başka bir üniversiteden olmak üzere danışman dâhil beş asıl, biri Üniversite dışından olmak üzere iki yedek üyeden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığına enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Tez savunma sınavı

MADDE 52 –(1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Tez, programın eğitim dilinde hazırlanır ve sunulur.

(2) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme raporu sunması gerekir.

(3) Doktora tezini tamamlayan öğrenci, tezini danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal raporunu danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Raporda gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilerek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Düzeltme verilen tezlerde de aynı yol izlenir.

(4) İntihal raporu uygun olan öğrenci tezinin istenen sayıda çoğaltılmış nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşünü ve tezin ciltlenmemiş nüshalarını anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(5) Jüri üyeleri tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunması, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur.

(6) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayan ya da jüriden çekilen asıl üyeler yerine ilgili anabilim dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Eksik üye ile jüri toplanamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilir. Enstitünün ilgili anabilim dalının görüşü de alınarak en geç on beş gün içinde bir sınav günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüri konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilen ve tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencilere talepleri halinde, enstitüde aynı programın tezsiz yüksek lisans programı varsa kredili derslerde, proje ve benzeri şartlarda başarılı olması ve tezsiz yüksek lisans programının diğer gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(11) Tez savunma jürisi oluşturulmadan önce öğrencinin, tez konusu ile ilgili danışmanı ile birlikte ürettiği makale veya çalışmasını uluslararası hakemli bir dergide yayına göndermiş olduğunu belgelendirmesi gerekir.

Diploma

MADDE 53 –(1) **(Değişik:RG-8/1/2021-31358)**⁽¹⁾ Tez çalışması kabul edilen öğrenci jüri üyelerinin önerileriyle enstitü yazım kılavuzuna uygun şekilde hazırlanarak son haline getirilmiş, ciltlenmiş tezin en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde danışmanına sunar. Danışman yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ve elektronik ortamdaki bir kopyasını anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(2) Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine tez teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir.

(3) Öğrenci tüm belgelerle birlikte Üniversite Kütüphanesi tarafından istenen formu ve YÖK tarafından istenen tez veri giriş formunu enstitüye teslim etmek zorundadır.

(4) Doktora programını başarı ile tamamlayan ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükler ile diğer koşulları da sağlayan öğrenciye kayıtlı olduğu programın YÖK tarafından onaylanmış adının yer aldığı doktora diploması ve derecesi verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(5) Bu maddede yer alan koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirenceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 54 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri, YÖK, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 55 – (1) 30/10/2018 tarihli ve 30580 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Biruni Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik 2019-2020 eğitim-öğretim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
Yürütme

MADDE 57 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Biruni Üniversitesi Rektörü yürütür.

(1) Bu değişiklik 2020-2021 eğitim-öğretim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	28/10/2019	30932
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	8/1/2021	31358
2.	15/9/2021	31599